

Door de Rode Zee (Exodus 14)

uit 'Aantekeningen op het boek Exodus'

Auteur: C.H. Mackintosh

Exodus 14

“Die met schepen ter zee afvaren, handel doende op grote wateren; Die zien de werken des HEEREN en Zijn wonderwerken in de diepte” (Ps.107:23-24). Hoe waar zijn deze woorden, en toch, hoe deinzen onze trage harten voor die “grote wateren” terug. Wij drijven liever handel op plaatsen die niet diep zijn en bijgevolg zien wij “de werken en de wonderwerken” van onze God niet, want die worden alleen “in de diepte” gekend en gezien. In dagen van smart en beproeving ervaart de gelovige iets van de zaligheid die erin ligt op God te kunnen vertrouwen. Was onze weg hier altijd effen, dan zouden we dat niet ervaren. Als wij op een glad en effen meer varen, ondervinden we de werkelijkheid van de nabijheid van de Meester niet, maar wel wanneer de stormen loeien en de golven dreigen over het schip te slaan. De Heer belooft niet ons moeite en beproeving te besparen; integendeel, Hij zegt dat wij die beide zullen ondervinden. Hij belooft echter in dat alles bij ons te blijven, en dit is oneindig veel beter. Gods tegenwoordigheid in de beproeving is veel beter dan besparing van beproeving.

Het is veel lieflijker Zijn medelijdend hart te leren kennen dan Zijn machtige hand. De tegenwoordigheid van de Meester bij Zijn trouwe dienstknechten in de vurige oven was veel beter dan een openbaring van Zijn macht die hen erbuiten had kunnen houden (Dan.3). Wij wensen dikwijls onbezorgd op onze weg voort te gaan, maar dit zou een wezenlijk verlies betekenen. Nooit is de nabijheid van de Heer zo heerlijk als in ogenblikken van smart en verdrukking.

Dit ondervond ook Israël in de omstandigheden waarvan dit hoofdstuk melding maakt. Zij bevonden zich in onoverkomelijke moeilijkheden, en werden geroepen te handelen “op grote wateren”. “Al hun wijsheid werd verslonden” (Ps.107:23,27). Farao, die berouw had over zijn toestemming om het volk uit het land te laten gaan, nam het besluit nog een wanhopige poging te doen om hen terug te brengen. “En hij spande zijn wagen aan, en nam zijn volk met zich. Hij nam zeshonderd uitgelezen wagens, ja, al de wagens van Egypte, en de hoofdlieden over die alle... Toen Farao nabij gekomen was, zo hieven de kinderen Israëls hun ogen op, en ziet, de Egyptenaars trokken achter hen; en zij vreesden zeer; toen riepen de kinderen Israëls tot de HEERE” (vs.6-10). Hier hebben wij het toneel van een zware beproeving - een toestand waarin menselijke pogingen niets baatten. De Israëlieten hadden evengoed kunnen proberen met een strohalm de machtige vloed van de oceaan te keren, als te trachten zich door eigen kracht hieruit te redden. De zee vóór hen, Farao's leger achter hen, en de bergen aan beide zijden! En alles gebeurde op Gods bevel en onder Zijn toelating. God zelf had hen deze plaats aangewezen. “Voor Pi-Hachiröth, tussen Migdol en tussen de zee, voor Baal-Zefon”. En Hij liet toe, dat Farao hen achterhaalde. “Waarom?”, vragen wij. Om Zichzelf te openbaren in de verlossing van Zijn volk en in de algehele nederlaag van hun vijanden. “Die de Schelfzee in delen deelde; want Zijn goedertierenheid is in eeuwigheid; en

voerde Israël door het midden van haar; want Zijn goedertierenheid is in eeuwigheid; Hij heeft Farao met zijn heer gestort in de Schelfzee; want Zijn goedertierenheid is in eeuwigheid" (Ps.136:13-15).

Er is geen enkele plaats in de woestijn waar Gods volk verbleef of hij werd nauwkeurig door de hand van de onfeilbare wijsheid en oneindige liefde aangewezen. De ligging en invloeden van elke legerplaats waren zorgvuldig berekend. De Pi-Hachiröths en de Migdols zijn alle verordend met het oog op de geestelijke invloed van het volk dat God over de kronkelpaden en doolwegen van de woestijn voerde, en de openbaring van Gods wezen. Het ongeloof vraagt soms: "waarom is dit zo?". God weet het "waarom", en Hij zal dit ook ongetwijfeld bekend maken als het tot Zijn eer en tot heil van Zijn volk strekt. Hoe vaak zijn wij geneigd te vragen: waarom en met welk doel raken wij in deze of gene omstandigheden? Hoe dikwijls brengen wij onszelf in de war, als we willen weten waarom wij aan deze of gene beproeving blootgesteld worden. Zou het niet beter zijn op een duister pad in ootmoed en onderwerping het hoofd te buigen en te zeggen: "het is goed" en "het zal goed zijn"? Wanneer God ons onze plaats aanwijst, kunnen wij er zeker van zijn dat die plaats met wijsheid gekozen en heilzaam voor ons is. Ja, zelfs als wij eigenwijs zijn en zo dwaas om zelf een plaats of een toestand te kiezen, staat God in Zijn genade boven onze dwaasheid, en doet de omstandigheden tot ons geestelijk heil meewerken.

Juist wanneer Gods volk in de grootste verlegenheid en moeilijkheden raakt, ontvangt het de heerlijkste openbaringen van Gods wezen en van Zijn daden. De Heer leidt ons dikwijls in beproevingen, opdat Hij Zich des te beter aan ons kan openbaren. Hij had Israël door de Rode Zee kunnen voeren en het ver buiten het bereik van Farao's leger kunnen brengen, nog voordat deze Egypte verlaten had. Maar dan zou Zijn Naam niet zo verheerlijkt zijn, en de vijand, in wie Jahweh Verheerlijkt zou worden", zou niet zo volkomen verslagen zijn. Wij verliezen deze grote waarheid maar al te vaak uit het oog, en het gevolg is dat ons in tijden van beproeving het hart ontzinkt. Wanneer wij in moeilijke tijden zien dat God de moeilijkheden gebruikt om ons Zijn genade te openbaren, dan zullen wij in het gewenste evenwicht blijven, en God zelfs in de diepe wateren verheerlijken.

De taal van de Israëlieten in hfdst. 14 verwondert ons misschien, wellicht vinden wij hun woorden onverklaarbaar, maar hoe meer wij de boosheid van ons eigen ongelovig hart leren kennen, des te meer zullen wij merken hoeveel wij op dit volk lijken. Het leek alsof zij de bewijzen van Gods macht die zo kort geleden aan hen geopenbaard waren, al weer waren vergeten. Zij hadden het oordeel over de afgoden van Egypte gezien, en hoe de macht van Egypte tenietgedaan werd door de slagen van Jahweh's machtige hand. Zij hadden gezien hoe de ijzeren ketenen van de Egyptische slavernij braken, en hoe diezelfde hand de vuuroven bluste. Dit alles hadden zij gezien en toch - zodra een donkere wolk hun het uitzicht belemmerde - verloren zij het vertrouwen. Het hart ontzong hun, en zij gaven de vrije loop aan hun ongelovige klachten: "Hebt gij ons daarom, omdat er in Egypte gans geen graven waren, weggenomen, opdat wij in deze woestijn sterven zouden? Waarom hebt gij ons dat gedaan dat gij ons uit Egypte uitgevoerd hebt? "Want het ware ons beter geweest de Egyptenaars te dienen, dan in deze woestijn te sterven" (vs.11-12).

Zo dwaalt het blinde ongeloof en speurt tevergeefs Gods wegen na. Dit ongeloof is altijd eender. Het bracht David ertoe bij zichzelf te zeggen: "Nu zal ik een der dagen door Sauls

hand omkomen; mij is niet beter, dan dat ik haastig ontkom in het land der Filistijnen” (1Sm.27:1). En hoe werden de omstandigheden geleid? Saul viel op het gebergte Gilboa, en Davids troon werd voor altijd bevestigd. Ditzelfde ongeloof bracht Elia, de Tisbiet, ertoe in een ogenblik van diepe neerslachtigheid voor het behoud van zijn leven te vluchten, wegens de wraakzucht en dreigingen van Izebel. En wat gebeurde er? Izebel werd op de straat geworpen en verpletterd, terwijl Elia in een vurige wagen in de hemel werd opgenomen. Op soortgelijke wijze verging het de Israëlieten in dit eerste uur van de beproeving. Zij dachten dat de Heer zoveel moeite in het werk had gesteld om hen nu in de woestijn te laten sterven. Zij verbeeldden zich door het bloed van het paaslam bevrijd te zijn om in de woestijn begraven te worden. Zo redeneert het ongeloof altijd. Wij gaan dan verklaren wat God doet, uitgaande van onze moeilijkheden, in plaats van de moeilijkheid in Gods tegenwoordigheid te verklaren. Het geloof stelt zich boven de beproevingen en vindt daar God in al Zijn trouw, macht en liefde. De gelovige heeft het voorrecht altijd in Gods tegenwoordigheid te zijn. Hij is daar door het bloed van Jezus Christus gebracht, en moet zich door geen beproeving daaruit laten verwijderen. De plaats zelf kan hij nooit verliezen, omdat Christus als zijn Heer en plaatsbekleder daar voor hem leeft. Echter, al verliest hij de plaats niet, hij kan zichzelf toch gemakkelijk laten beroven van het genot, de ervaring en de kracht ervan. Wanneer beproevingen zich tussen de Heer en ons hart indringen, genieten wij niet van de tegenwoordigheid van de Heer, maar lijden wij in de tegenwoordigheid van onze moeilijkheden. Het vergaat ons dan net zó als wanneer er een wolk tussen ons en de zon komt, waardoor we voor een tijd van het genot van de zonnestralen beroofd worden. De wolk belet de zon niet te schijnen, maar verhindert ons van de zon te genieten. Zo kunnen we ook toestaan dat moeiten en verdriet onze zielen beroven van het licht, van de gunst en de steun van onze Vader, dat altijd met onveranderlijke pracht schijnt in het aangezicht van Jezus Christus. Geen moeilijkheid is te groot voor onze God; ja, hoe groter de moeilijkheid is, des te meer zal blijken hoe Hij als de God van alle genade en kracht tussenbeide kan treden. Ongetwijfeld verkeerde Israël in zeer moeilijke omstandigheden, ja, voor vlees en bloed te moeilijk, maar de Schepper van hemel en aarde was daar, en de Israëlieten konden op Hem vertrouwen.

Hoe vlug ontzinkt ons echter de moed in tijd van beproeving. Deze gedachten klinken wel mooi - en God zij dank zijn ze ook waar - maar het komt erop aan ze ook in praktijk te brengen als de gelegenheid zich voordoet. “Als iemand Zijn wil doen wil, die zal van deze leer erkennen of zij uit God is” (Jh.7:17).

“Doch Mozes zeide tot het volk: Vreest niet, staat vast, en ziet het heil des HEEREN, dat Hij heden aan u doen zal; want de Egyptenaars, die gij heden gezien hebt, zult gij niet weer zien in eeuwigheid. De HEERE zal voor u strijden, en gij zult stil zijn” (vs.13-14). Stil zijn, dit is de eerste houding van het geloof in een tijd van beproeving. Voor vlees en bloed is dit onmogelijk. Wie iets weet van de onrust van het menselijk hart bij het vooruitzicht van smart en moeite, kan zich een denkbeeld vormen van wat het “stil zijn” inhoudt. Van nature zijn wij geneigd om te handelen, overal heen te gaan. Al willen wij onze waardeloze handelingen heiligen en rechtvaardigen door ze de indrukwekkende en populaire naam te geven van “een wettig gebruik der middelen”, het is niets anders dan de vrucht van het ongeloof dat God steeds buitensluit en niets ziet dan de donkere wolk die het zelf maakt. Het ongeloof scheidt of vergroot de moeilijkheden en wil ze dan door eigen vruchteloze pogingen uit de weg ruimen, maar die bedrijvigheid vormt zóveel stof om ons heen, dat wij het heil van God niet

kunnen zien. Het geloof daarentegen verheft de ziel boven de moeilijkheden tot God Zelf, en stelt ons in staat om “stil te zijn”. Door onze nutteloze zorgen kunnen wij “niet één haar wit of zwart maken”, noch “één el aan onze lengte toevoegen”. Wat kon Israël doen bij de Rode Zee? Konden zij die doen opdrogen? Konden zij de bergen afbreken of de legermacht van Egypte vernietigen? Onmogelijk. De natuurlijke mens kon slechts beven en zijn onmacht gevoelen. Maar juist toen was het Gods tijd om te handelen. Wanneer het ongeloof buitengesloten is, kan God tussenbeide treden, en als wij een juist begrip van Zijn handelingen willen hebben, behoren wij “stil te zijn”, want elke beweging in eigen kracht kan slechts ons oog voor Gods tussenkomst verduisteren en het genot er van verhinderen.

Dit geldt voor ons in heel ons leven. Het geldt voor ons als zondaren die, gekweld door het gevoel van hun zonden, door eigen handelen willen proberen verlichting te krijgen. Dan moeten zij werkelijk “stil zijn” om “het heil des HEEREN” te zien. Want wat hadden wij voor onze verzoening kunnen doen? Zouden wij met Gods Zoon aan het kruis hebben kunnen hangen? Hadden wij met Hem in “de ruisende kuil, in modderig slijk” kunnen zijn (Ps.40:3)? Konden wij ons een weg banen tot de eeuwige rots waarop Hij in de opstanding plaatsgenomen heeft?

Elk oprecht Christen zal deze gedachten verfoeien. God is alleen in het verlossingswerk; wij behoren “stil te zijn” en het heil van de Heer te aanschouwen. Het feit zelf, dat dit het “heil des HEEREN” is, bewijst dat de mens daar de hand niet in kan hebben.

Het geldt ook van het ogenblik af dat wij als Christen wandelen. In elke nieuwe moeilijkheid, groot of klein, is het wijs om “stil te zijn”, af te zien van onze eigen werken en te rusten in Gods verlossing. Ook ten opzichte van de moeilijkheden zelf mogen wij geen verschil maken door te zeggen dat sommige zo gering zijn dat wij ze zelf kunnen oplossen, terwijl in andere gevallen alleen God helpen kan. Nee, alle moeilijkheden gaan onze krachten te boven. Wij kunnen evenmin de kleur van een haar veranderen als een berg verzetten, evenmin een grashalmpje als een wereld scheppen. Alle moeilijkheden zijn voor ons gelijk en alle zijn gelijk voor de macht van God. Wij behoren dus vol geloof op Hem te vertrouwen, “Die zeer hoog woont, Die zeer laag ziet, in de hemel en op de aarde” (Ps.113:5-6).

Soms voelen wij ons als overwinnaars door de zwaarste beproevingen heengedragen, terwijl wij een andere keer onder de meest gewone omstandigheden weifelen en de moed verliezen. Hoe komt dit? Doordat wij in het eerste geval gedwongen worden onze last op de Heer te werpen, terwijl wij in het laatste zo dwaas zijn om te proberen onze zorg alleen te dragen. In zichzelf is de gelovige als een lege automaat, waarin een gulden en een cent even weinig opleveren.

“De HEERE zal voor u strijden, en gij zult stil zijn” (vs.14). Een kostbare verzekering. Dit kan ons geruststellen in de grootste moeilijkheden en gevaren. De Heer komt niet alleen tussen ons en onze zonden, maar ook tussen ons en de omstandigheden. Door het eerste geeft Hij ons de vrede voor ons geweten, door het laatste geeft Hij ons de vrede in ons hart. Dat dit twee geheel verschillende dingen zijn, weet ieder beproefd Christen. Menigeen heeft vrede voor zijn geweten en heeft toch geen vrede in het hart. Zij hebben, uit genade en door het geloof, Christus gevonden in de Goddelijke kracht van Zijn verzoenend bloed tussen hen en hun zonden, maar zij kunnen niet op dezelfde eenvoudige wijze Hem in Zijn Goddelijke wijsheid, liefde en macht, tussen hen en hun omstandigheden zien. Dit maakt een groot

verschil, zowel in de praktische toestand van de ziel als in de aard van het getuigenis. Niets verheerlijkt de Naam van Jezus meer dan wanneer wij stil en rustig van gemoed zijn, doordat Hij staat tussen ons en alles wat enige reden tot bezorgdheid kan zijn. “Gij zult allerlei vrede bewaren, want men heeft op U vertrouwd” (Js.26:3).

Maar, zal misschien iemand vragen, moeten wij dan niets doen? Deze vraag is gemakkelijk door een tegenvraag te beantwoorden: Wat kunnen wij doen? Wie werkelijk zichzelf kent, moet zeggen: Niets. En als wij niets kunnen, is het dan niet beter “stil te zijn”? Indien de Heer voor ons handelt, moeten wij ons dan niet terughouden? Moeten wij Hem vooruitlopen? Mogen wij op Zijn werkterrein komen en Hem in de weg staan? Het is nodeloos dat er twee werken wanneer één alles volkomen kan. Wie zou op klaarlichte dag een kaars willen aansteken om het licht van de zon te vermeederen? Toch is wie dit doet, wijs in vergelijking met hem die meent dat hij God met misplaatste ijver kan helpen. Opent God evenwel in Zijn grote barmhartigheid de weg, dan kan het geloof daarop wandelen. Het geloof versmaadt de weg van de mensen om Gods weg te volgen. “Toen zeide de HEERE tot Mozes: Wat roept gij tot Mij? Zeg de kinderen Israëls, dat zij voorttrekken” (vs.15). Wanneer wij eenmaal geleerd hebben “stil te zijn”, zullen wij voort kunnen gaan. Maar eerst moeten wij werkelijk stil zijn; anders wordt onze dwaasheid en zwakheid openbaar. Daarom is het ware wijsheid, in alle tijden van moeite en bezorgdheid, “stil te zijn” en op God te wachten. Hij zal ons zeker een weg openen, zodat wij vreedzaam en gelukkig zullen kunnen voortgaan. Wanneer God de weg opent, is er geen onzekerheid meer, maar elk zelfgekozen pad brengt twijfel en aarzeling mee. De niet-wedergeboren mens gaat met schijnbare vastheid en beslistheid zijn eigen weg. Wat in de eerste plaats het nieuwe schepsel moet kenmerken, is: zichzelf te wantrouwen en op God te vertrouwen. Wanneer wij het heil van de Heer gezien hebben, kunnen wij op Zijn weg wandelen, maar die zullen wij nooit duidelijk onderscheiden voordat wij overtuigd zijn van het nutteloze van onze eigen pogingen. Er ligt een bijzondere kracht en schoonheid in de uitdrukking: “Ziet het heil des HEEREN” (vs.13).

Het feit dat wij geroepen zijn “het heil des HEEREN” te zien, bewijst hoe volkomen deze is en leert ons dat de verlossing door God is bewerkt en geopenbaard, opdat wij die zouden zien en in bezit nemen. De verlossing is niet gedeeltelijk Gods werk en gedeeltelijk mensenwerk, want dan was het niet “het heil van God” (zie Lk.3:6 en Hd.28:28). Het is het heil van God, niets van de mens is daarbij; ons menselijk pogen kan ons slechts beletten dit heil te zien.

“Zeg tot de kinderen Israëls, dat zij voorttrekken”. Mozes zelf schijnt in verlegenheid te zijn geweest, zoals blijkt uit de vraag van de Heer “Wat roept gij tot Mij?” Mozes kon het volk gebieden: “Vreest niet, staat vast”, terwijl hijzelf in benauwdheid tot God riep. Het heeft echter even weinig zin te roepen wanneer wij moeten handelen, als te handelen wanneer wij behoren te wachten. Toch doen wij dit maar al te vaak. Wij proberen verder te gaan wanneer wij stil moeten zijn, en blijven staan als wij vooruit moeten. De Israëlieten vroegen zich misschien af: Waarheen moeten wij gaan? Schijnbaar waren er toch onoverkomelijke moeilijkheden die hen verhinderden voorwaarts te gaan. Hoe konden zij door de zee gaan? Hier lag de moeilijkheid: het natuurlijk verstand wist hier geen antwoord op. Wij kunnen er echter zeker van zijn dat God nooit een bevel geeft zonder tevens de kracht te schenken om te gehoorzamen. De ware toestand van het hart kan door het bevel op de proef gesteld worden, maar wie door genade geneigd is te gehoorzamen, ontvangt kracht van boven om het te volbrengen. Toen Christus de man met de verschrompelde hand beval zijn hand uit te

strekken, had die man natuurlijk kunnen zeggen: Hoe kan ik een hand uitstrekken die geheel krachteloos is? Hij stelde echter geen enkele vraag, want met het gebod kwam de kracht om te gehoorzamen.

Zoiets zien wij nu bij Israël; met het bevel om voort te trekken geeft de genade de uitweg. “En gij, hef uw staf op, en strek uw hand uit over de zee, en klief ze, dat de kinderen Israëls door het midden van de zee gaan op het droge” (vs.16). Dit was het pad van het geloof. De hand van de Heer opent de weg voor de eerste stap en dat is genoeg voor het geloof. God geeft nooit leiding voor twee stappen tegelijk. Ik moet de eerste stap doen en dan ontvang ik licht voor de volgende. Daardoor blijft het hart afhankelijk van God. “Door het geloof gingen zij door de Rode Zee als door droog land” (Hb.11:29a). Ongetwijfeld werd de zee niet in zijn geheel opeens in tweeën gespleten. Was dit het geval geweest, dan waren de Israëlieten niet geleid door het geloof, maar door wat zichtbaar was. Er is geen geloof nodig om een reis te beginnen als ik de hele weg voor me zie, maar een weg te betreden als ik slechts licht voor de eerste stap heb, daar is geloof voor nodig. De zee spleet naarmate het volk voortging, zodat zij voor elke stap van God afhankelijk waren. Zó was de weg waarlangs de verlost van de Heer onder Zijn leiding voortwandelden. Zij gingen door de diepe wateren van de dood, “en de wateren waren hun een muur, aan hun rechter- en aan hun linkerhand” (vs. 22). De Egyptenaren konden zo’n pad niet begaan. Wel probeerden zij het, omdat de weg voor hen open lag, maar voor hen was het zien en niet geloven - “wat de Egyptenaren [ook probeerden en zij werden verzwolgen” (Hb.11:29b). Wanneer mensen proberen te doen wat het geloof alleen kan, worden zij beschaamd en verslagen. Het pad waarlangs God Zijn volk leidt, kunnen wij van nature niet betreden. “Vlees en bloed kunnen het koninkrijk Gods niet beerven” (1Ko.15:50), noch op Gods wegen wandelen. Het geloof is het kenmerkende beginsel van Gods koninkrijk, en door het geloof alleen kunnen wij op Gods wegen wandelen. “Zonder geloof is het onmogelijk [Hem] te behagen” (Hb.11:6). God wordt verheerlijkt wanneer wij als het ware blindelings volgen, want dit bewijst dat ik meer op Gods ogen dan op de mijne vertrouw. Als ik weet dat God voor mij de weg uitzoekt, dan kan ik de ogen wel sluiten en in stille, heilige zekerheid voortwandelen. In het gewone leven weten wij dat, als er een schildwacht op post staat, de overigen rustig kunnen slapen. Hoeveel te meer kunnen wij dan volkomen rustig zijn, wanneer wij weten dat het oog van Hem, Die nimmer slumert noch slaapt, op ons gevestigd is, en dat Zijn eeuwige armen onder ons zijn.

“En de Engel Gods, Die voor het heer van Israël ging, vertrok, en ging achter hen; de wolkkolom vertrok ook van hun aangezicht, en stond achter hen. En zij kwam tussen het leger der Egyptenaars, en tussen het leger van Israëls; en de wolk was tegelijk duisternis en verlichtte de nacht; zodat de een tot de ander niet naderde de ganse nacht” (vs.19-20). Jahweh plaatste Zich tussen Israël en de vijand. Dit was inderdaad bescherming. Voordat Faraó bij een Israëliet ook maar een haar kon krenken, moest hij door de schuilplaats van de Almachtige, ja, door de Almachtige Zelf heenbreken. Zo stelt God Zich altijd tussen Zijn volk en elke vijand, zodat “alle instrument, dat tegen u bereid wordt, niet zal gelukken” (Js.54:17).

Hij heeft Zich tussen ons en onze zonden gesteld, en hoe heerlijk is het de Heer te mogen vinden tussen ons en alles wat tegen ons is. Als het zo is, kunnen we vrede voor hart en geweten smaken. Al maakt een gelovige zich ongerust over zijn zonden, ze zijn verdwenen.

God is tussen hem en die zonden gekomen. “Gij hebt al mijn zonden achter Uw rug geworpen” (Js.38:17) en tegelijkertijd laat de Heer het licht van Zijn aangezicht over ons schijnen.

Zo kan een gelovige ook tevergeefs bezorgd zijn, immers God is tussen hem en zijn zorgen gekomen. Wanneer ons oog niet op onze zonden en zorgen, maar op Christus zou rusten, zou menige bittere beker zoet worden en menig duister uur verlicht. Steeds ondervinden wij dat negen van de tien beproevingen en zorgen bestaan in het vooraf vrezen voor lijden dat nooit op komt dagen, maar dat alleen in ons eigen ongelovig gemoed bestaat. De ware vrede voor geweten en hart ondervinden we als we steeds voor ogen houden dat Christus in Zijn volheid tussen ons en al onze zonden en zorgen staat.

Het is belangrijk en ernstig het tweeledige karakter van “de wolkkolom” hier te beschouwen. “De wolk was duisternis” voor de Egyptenaren, maar “tegelijk verlichtte zij de nacht” voor Israël. Wat een overeenstemming met het kruis van onze Heer Jezus Christus. Ook dat kunnen we van twee zijden bezien. Het is de grondslag van vrede voor de gelovigen, en bezegelt tevens het oordeel van een schuldige wereld. Het bloed dat het geweten van de gelovige reinigt en hem vrede brengt, bezoedelt deze aarde en maakt haar schuld volledig. De zending van Gods Zoon, die de naaktheid van de wereld openbaart en haar iedere verontschuldiging ontnemt, bekleedt de Gemeente met de mantel van de gerechtigheid, en geeft haar een eindeloos loflied in de mond. Het Lam dat door Zijn toorn alle mensen, hoog of laag, slaaf of vrije, zal verschrikken, zal de met Zijn bloed gekochte kudde zachtjes leiden in grazige weiden en langs zeer stille wateren (vgl. Op.6:15-17 met 7:13-17).

Het slot van dit hoofdstuk toont ons de Israëlieten als overwinnaars aan de oever van de Rode Zee, en Farao's legerbenden in de golven omgekomen. Nu bleek dat de vrees van de eersten en de grootspraak van de laatsten geheel ongegrond waren. Jahweh's heerlijke werk had beide tenietgedaan. De wateren die een muur vormden rondom Gods bevrijde volk, werden het graf van Farao. Zo is het nog steeds: zij die door het geloof wandelen, vinden een weg om te gaan, terwijl zij die het zonder geloof proberen, omkomen. Dit is een zeer ernstige waarheid, die niet verzwakt wordt door het feit dat Farao openlijk en beslist in opstand was tegen God toen hij trachtte de Rode Zee door te gaan. Het blijft altijd waar, dat ieder die de daden van het geloof wil nabootsen, beschaamd zal uitkomen. Gelukkig zij die door het geloof wandelen, al is het in veel zwakheid. Zij volgen een zeer gezegende weg - en al is er bij ons veel gebrek en zwakheid, de weg is in God begonnen en wordt met Hem voortgezet en voleindigd. Moge de Goddelijke werkelijkheid, de verheven kalmte en de heilige onafhankelijkheid van die weg ons meer eigen worden.

Wij kunnen niet van dit leerrijke gedeelte van Exodus afstappen zonder een blik te werpen op 1Ko.10, waar de apostel op “de wolk en de zee” zinspeelt. Want ik wil niet, broeders, dat gij er onbekend mee zijt, dat onze vaders allen onder de wolk waren, allen door de zee heengegaan zijn, allen tot Mozes gedoopt zijn in de wolk en in de zee” (vs.1-2). Voor de Christen bevatten deze woorden een diepe, onschatbare waarde, daar de apostel verder zegt: “deze dingen nu zijn hun overkomen tot voorbeelden en zijn beschreven tot waarschuwing voor ons”. Op Goddelijk gezag kunnen wij daarom Israëls doop “in de wolk en in de zee” als type toepassen. Het heeft een diepe en praktische betekenis. Als een volk dat zó gedoopt was, begon het zijn reis door de woestijn, waarin de hand der liefde voorzag in

“geestelijk voedsel en geestelijke drank”. Met andere woorden: zinnebeeldig beschouwd was het volk dood voor Egypte en alles wat daarbij behoorde. De wolk en de zee waren voor hen wat voor ons het kruis en het graf van Christus zijn. De wolk beveiligde hen tegen de vijand, de zee scheidde hen van Egypte. Zo beschermt ook het kruis ons tegen alles wat tegen ons was, en wij staan aan de hemelzijde van het lege graf van de Heer Jezus. Daar begint onze woestijnreis, daar beginnen wij het hemelse manna te eten en te drinken “uit de geestelijke steenrots”, terwijl wij voortgaan naar het land van rust waarvan de Heer ons gesproken heeft. Ik wil hier nog wijzen op het verschil tussen de Rode Zee en de Jordaan. Allebei zijn ze typen van de dood van Christus. In de Rode Zee vinden wij de afscheiding van Egypte terug, terwijl de Jordaan ons in het land Kanaan voert. De gelovige is niet alleen door het kruis van Christus gescheiden van deze tegenwoordige boze wereld, hij is ook levend gemaakt met Christus.

“God heeft ons levend gemaakt met Christus en heeft ons mee opgewekt en mee doen zitten in de hemelse gewesten in Christus Jezus” (Ef.2:5-6). Al zijn we dus omringd door de dingen die in verband staan met Egypte en zijn we als wedergeboren mensen, wat onze ervaring aangaat, in de woestijn, wij worden tevens door de kracht van het geloof opgevoerd tot die plaats waar de Heer Jezus is aan de rechterhand van God. De gelovige heeft niet alleen de Vergeving van de misdaden”, maar bovendien werkelijke gemeenschap met een opgewekte Christus in de hemel. Hij is niet alleen door Christus verlost, maar ook voor eeuwig met Hem verenigd. Niets minder dan dit kon Gods liefde bevredigen, zo verheven was Zijn voornemen met betrekking tot de Gemeente. Begrijpen wij dit, geloven wij het, trachten wij het te verwezenlijken en de kracht ervan te openbaren? Dank zij de genade waardoor deze dingen onveranderlijk zeker zijn voor elk lid van het Lichaam van Christus, hetzij hij oog, oor, hand of voet is. De waarheid ervan hangt niet af van wat wij openbaren, verwezenlijken of begrijpen, maar enkel van “het kostbaar bloed van Christus”, waardoor onze schuld weggenomen en het fundament gelegd is van Gods raad met betrekking tot ons. Daarin ligt de ware rust voor elk verbijzeld gemoed en voor ieder bezwaard geweten.

***Belangstelling voor Exodus 1-3 en 15-40?
Bestel dan nu het schitterende boek
'Aantekeningen op Exodus'
van C.H. Mackintosh
bij www.uhwdw.nl***